

ممالک عثمانیہ دہ سنہ لکھ (۶۵) آلفی
 آیلنی (۳۵) غروشدہ
 ممالک اجنبیہ دہ سنہ لکھ (۱۷)، آلفی
 آیلنی (۹) فرانقدہ .

باب عالی جادہ سندھ دائرہ مخصوصہ

آیونہ بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونيه قبول
اولنور . درج ابدلہین یازیلر اعاده
اولونماز .

■ سوله مزدن آندىڭى كوستىرك شىراپىله
بتون يازىلار ھىرھانكى بىرغىتە ئىشلىتىش
اقتىباس اولونە بىلىم .

مکتوبلرک، امضالری واضح و اقوناقلی
اولسی و آپونه سره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر .

ممالك احنييه ايچون آبونو اولانلرك
آدرسارينك فرانسزجه ده يازلسي رجا
اولتور .

يادۈرگۈندىكى زامان نەپەدا تاراپلىقنىڭ
واضۇحا يىلدىرىلمىسى رجا اولتور .

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی ہفتہ لک مجموعۂ اسلامیہ در۔

صاحب و مدیر مسئول

اشرف ادیب

باش محور

محمد عاكف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

جلد ۱۸

۱۱ حزیران ۱۳۳۱

نخستین

۱۱ شمعان ۱۳۳۳

٣٤٢ ٢٤٤

تفسیر قرآن کریم

قرآنک کتاب و تلاوت اعتباریله کیفیت جمعی

قرآلك خرما ياپراقلىرىلە كىمكار اوزرىندىن جمع وتولفيقى ائشانىدى
محرىف وتبديل ، زياده ونقصان كې شىلار وقوعە كلىش اولديغىنە دائر
وقتيله چىقاريلوب بوكون بىلە بەض سىبىكمىزان نىزدندە رواج يىزىر
اولە بىلەن شايەلەر اساسات دىنيە يە متعلق ميدانە قونىلان شېھەركەك
ضعف واك حكىمىنىزىدەر .

خبرستان ملک نشر و تعمیم نه چالیشان میسیونر لر طرفندن بویولده برچوق
شیر سویله نلش و یازلش ؛ آنلرک بویولده کی اقوال بیائی مسلمانلردن
سیرت نبویه ، اسلامک اصول و ارکانه ، نزول قرآنک تاریخچه
واقف اولمیان بر طاقم افکار بسیطه اصحابی نزدنده جای قبول بولمشدر .
سوک زمانلرده علمای ازهردن بر رفیقمر طرفندن سوق
حیثیه بویولده کی سفسطه و مغالطه لری رد و ابطال ضمننده بر رساله
تألیف ایدلش ایسه ده ، مندرجاتی تدقیق ایتدیکمر زمان مقصده
کافی و منکرینه قناعت بخش اوله بیله جک و ثائق و معلوماتی جامع
اولمدیغنی آکلادق . مؤلفنه وسع و اقتدار اسیپتنده کیریشمش اولدینی
مجاهده دینیهدن طولایی منتدار لغمزی بیان ایتمکه برابر سلف صالحه
عائد آنارده متفرق بر صورتده نظر اطلاعاتمه مصادف اولوبدمذکور
رساله ده کورمدیکمر آثار و وثائقیده شوراده قید و ذکر ایتهدن
لکمه چکنر .

قرآن کریم جمعی حقیقہ کی اقوال ایکی نقطہ یہ انحصار ایدر :
قرآنک تلاوة جمعی ، کتابہ جمعی .

قرآنک تلاوةٔ جمعی . اصلاً تردد و شبیه جائز اولمیان احوالند درکه رسول الله صلی الله علیه وسلم افند مزک حین ارتحالند قرآن صحابه کرامند بر جوغی طرفند از بر ایدملکه برابر تابعیندن بر صنف ده قرآنی آنردن اخذ و تلقی ایلمش و حفظ قرآن اوزماندن بو آنه قدر طبقات حفاظ آرمسنه توالی و تعاقب ایدملکشد .

آیات قرآنیہ نك ترتیب و سورہ لرده کی مواضع اصلیه لرینہ وضعی
مسئلہ سنہ کلنجه علیہ الصلاۃ والسلام افندمن بروبارقاج آیت نازل اولدقہ
بونلرک فلان سورہ ده فلان آیتک یانہ وضع ایلمسنی امر ایدره حفاظ
محتاجه امر و اخطار پیغمبری به امتثالاً آیات نازلہ بی عائد اولدقلری محللہ
وضع و تثبیت ایدرلر ایدی.

آیات قرآنیہ مختلف و متنوع برطاقم اسباب و مقاصد بناء نزول
ایدر و جانب رسالتدن تعیین اولئان مواقعه وضع ایذیلیر ایدی .
قرآندن اك صوك نازل اولان آیت « یا ایها الذین امنوا اتقوا الله
وذرُوا ما بقی من الربا ان كنتم مؤمنین فان لم تفعلوا فاذنوا بحرب من الله
ورسوله وان تبتم فلکم رؤس اموالکم لا تظلمون ولا تظلمون وان كان
ذو عسرۃ فנظرة الى ميسرة وان تصدقوا خیر لکم ان كنتم تملكون واتقوا
یوماً ترجعون فیہ الى الله ثم توفی كل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون »
آیت کریمه سیدر . علمای قرآن بو آیتارک نزولندن صکره رسالتیناه
افندمزک قاچ کون یشامش اولدینی حقندہ اختلاف ایتمشلردر .
اختلاف روایات طقوزله سکسان بر آرہ سئندہ جریان ایتمکده
ایسده ارجح اقوال طقوز کیجه یشامش اوله سیدر . طبعی سیدر که
بوقدر مدت ظرفندہ سور و آیات قرآنیہ نک ترتیبه امکان
مساعدا اوله ماز . باخصوص که احادیث و آثار صحیحہ میانندہ عهد

رسالت پناهیده آیات و سوره قرآنیہ تک ترتیبی خصوصیتہ اختلاف حاصل اولمش اولدیفنی کو سترہ جک بر روایتہ تصادف ایدلمه مکده در . بالمکس احادیث صحیحہ متواترہ دلالتیلہ آکلا شلمقه در که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمن دار بقایہ ارتحال استدکاری زمان صحابه کرامدن بر قسمی کتاب الاهی از بر تلاوت ایتمکده ایدلر . قرآنک وفات پیغمبردن مقدم از بر ایدلمش اولدیفنی محقق اولدله برابر حیات رسالہای اثناسند ، صحابه کرام آرسندہ قرآنہ متعلق بر اختلاف تحدت ایتدیکی ده ایشیدلمه مشدر . قرآن رسول اکرم افندمزدن روایت وفم مبارکاردن استماع ایدیلککش و صکر دلری تابعین و اتباع تابعین روایت صحیحہ واسانید حکمه ایلہ اخذ وتلقی ایتمشدر . جناب پیغمبردن روایت قرآنک تواتر قطعی مرتبسنه واصل اولدیفنی شک وشبهدن وارستہ در .

« للفقراء المهاجرين الذين احصروا في سبيل الله لا يستطيعون ضرباً في الارض يحسبهم الجاهل اغنياء من الغنفاء تعرفهم بسيماهم لا يسألون الناس الخافاً » آیت کریمہ سی ، ابن عباس و محمد بن کعب القرظی رضی الله تعالی عنہادن روایت ایدیلککشنه کوره ، اصحاب صفه حننہ نازل اولمشدر . اصحاب صفه در تیوز کشیدن عبارت اولوب بونلر قرآن کریمی حفظ و طرف رسالت پناهیدن کوندربلن سریه لره التحاق ایدلرک غنای ایتمکه وقف نفس ایتمشدر ایدی . صفه مسجد نبوی داخلندہ اوسقی اور تولو بر محل اولوب بوزوات کرام اوراده اقامت ایدلرلر ایدی . اهل صفه دن یوز قدرینک اسملری مضبوطدر . علمای دین اسکیدن بری قرآنہ ، قرآنی حفظ ایدلرک ترجمه حاللری ضبط و تسجیل وبونلرک طبقاتی بیان خصوصنه پک بیوک براهمیت عطف ایدلرکشلردر . ینہ بتون علما قرآنک عهد کزین رسالتده صدورده محفوظ اولدیفنی متفقاً بیان ایتمکده اولدقلری کبی صحابه کرام میانندہ قرآنی حفظ و آتی ذات رسالت پناهی به باشند اشاغی عرض و تلاوت ایدلرک مقداری ده مضبوط و معین اولوب بوبانده بین العلما بر اختلاف موجود دکدر .

قراء حقندہ اثر تألیف ایدلرک اک مشهوری امام شمس الدین ابو عبد الله محمد بن احمد عثمان الذهبي در (تاریخ وفاتی ۴۴۸) . « طبقات القراء » نام اثرینک اساس و مأخذی کنیدی تألیف کرده سی اولان تاریخ کبیردر . ذهبي بو اثرینسه طبقه اولی رجالک ذکر یله باشلا یور و بو طبقه یی تشکیل ایدلر قرآنی ذات اقدس رسالت پناهی به شفاهاً عرض و اندن سماعا روایت ایدلر اولدیفنی . امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضی الله عنه بو طبقه رجالک سرآمدانندن بولندیفنی سوبلیور . ینہ ذهبي دیورکه : جناب عثمان عهد رسالتده قرآنی جمع ایدلرندن بریدر . مغیره بن ابی شهاب المجزوی قرآنی آندن اخذ و تلاوت ایتمشدر .

طبقه اولی به منسوب قراء کرامک اعظمندن بری ده ابی بن کعب بن قیس الانصاریدر . ابی ، امتک اقرای ایدی . ذهینک روایتنه نظراً

ابی بن کعب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمنه عرض قرآن ایتمش و ابن عباس ، ابو هريره ، عبدالله بن سائب ، عبدالله بن عباس بن ابی ربه ، ابو عبدالرحمن السلمي قرائت خصوصندہ اندن تلقی فیض ایتمشدر در . ابوقلابه ابی بن کعبک منتظماً سکز کونده بر ختم قرآن ایدلرکشی روایت ایتمکده در .

عبدالله بن مسعود رضی الله عنه ده حفاظ صحابه دندر . جناب ابن مسعود قرآنی جمع و رسول الله عرض و تلاوت ایدلرک بریدر . فم رسالت پناهیدن یتمش سوره حفظ ایتمش اولدیفنی مقام تحدیثده سوبلرایدی . علقمه ، مسروق ، اسود کبی بر طاقم ذوات اندن اخذ قرائت ایتمشدر . « من احب ان یقرأ القرآن غصاً کما انزل فلیقرأ قرأه ابن ام عبد (یعنی) عبدالله بن مسعود = کیم قرآنی آن نزولنده کی کبی تازه و مطرا اوله رق قرائت ایتمک ایتسر سه ابن ام عبد . یعنی عبدالله بن مسعود کبی قرائت ایتسین . » حدیث شریفی ابن مسعودک بو خصوصندہ کی کلاتنک حقیقی بر معیاریدر . ابو مسعود دیورکه : الله قسم ای ده م که رسول الله صلی الله علیه وسلم افندمن کتاب الاهی شوندن « ابن مسعودی کو ستره درک » ده ا اعلم ترک و تخلیف ایتدیکی بر کسه بیلیمورم . (رواه مسلم فی صحیحہ)

اجله حفاظ صحابه دن بری ده کاتب نبی زید بن ثابت الانصاری الحزرجیدر . ذهبي دیورکه : حضرت زید عهد رسالتده و صکره حضرت صدیقک زمان خلافتنده قرآنی جمع ایتمش و عثمان ذی النورین رضی الله عنہک « لاداسلامیه به بر نسخه توزیع ایتدیکی مصحف عثمانک وظیفه کتابتی در عهده ایتمشدر . ابو هريره و ابن عباس زید بن ثابتدن اخذ قرآن ایدلر میاننده درلر .

ابو عبدالرحمن السلمي دیورکه : زید بن ثابت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمنک عازم اعلا ی علین اولدقلری سنه ایکی دفعه قرآن عظیم الشانی کندیلرینه او قومشلردی . بنم زید بن ثابت قرائتی اخذ وتلقی ایتمکککمک اساسی شودرکه زید ونخی کتابتنده بولمش . قرآنی رسول الله الهد او قومقله برابر و صوک دفعه رسول الله عرض قرآن رسم مبعجلنده اثبات وجود شرفی ده احراز ایتمشدر . زید بن ثابت حضرت تلری خلقه تعلم قرآن وظیفه قدسیه سی کنندینه دائمی بر مشغله اتخاذ ایتمش اولدیفندن درکه جمع قرآن خصوصندہ حضرت ابوبکر عمر بن الخطاب مظهر اعتمادی اولمش و عثمان ذی النورین مصاحف شریفه نک وظیفه استنساخی اکا تفویض ایتمشدر . انس بن مالک دیورکه : عهد سعادتده قرآنی زید بن ثابت ، ابی بن کعب ، معاذ بن جبل و ابو زید الانصاری جمع ایتمشدر در .

طبقه اولی به عائد حفاظدن بری ده ابو موسی الاشعری در . خیرک فتعی اثناسندہ حضور رسالت پناهی به کلش ، قرآنی و علم دینی اندر اخذ وتلقی ایتمشدر . ابو رجاء العطاردی ، حطان رقاشی ابو موسی الاشعری آنک تلامیذننددرلر .

حکیم امت عنوان مبعجلانی احراز ایتمش اولان ابوالدرداء رضی الله

ایده‌کننده در. علقمه قرآنی ابن مسعود و آریجه عمر بن الخطاب،
علی بن ابی طالب، ابوالدرداء و عایشه رضی الله عنهمین استماع قرآن
ایتمشدر. یحیی بن زبیر و عیسی بن اصفه و حجاج و سائر انک شا کرد
فضل و صرفانیدر لر.

بوطبقه به منسوب رجالک الذی یؤلف سیاسی تابعیندن کوفه نیک مقرر یکانه می
ابو عبدالرحمن السلمي عبدالله بن حبيب در. بوزات قرآنک تلاوت
و حفظ و تجویدی خصوصند بر لیاقت خارقه کوسترمش و کوفه جامع
کیرنده قرق سنه خلقه تعلیم قرآن و طیفه مبروره سیله دمکنار
اولمشدر. ابان بن یزیدک عاصم راسطه سیله ابو عبدالرحمن روایت
کورر مشار الیه قرآنی حضرت علی ابله منصور بن معتمر دن اخذ
و تاقی ایتمشدر.

عطاء بن سائب، حماد بن زبیر و سائر مدد ابو عبدالرحمنک آئیدکی
سوزینی روایت ایتمکده در: قرآنی بر طاقم کسه لردن اخذ ایتمکده
انراون آیت او کر ندیلر می انلرک کنه و سرائرینه مطلع اولمده دن دیگر آیتلره
تکمز لرایدی. بز بوکی ذواتدن قرآنی جهت علمیه سیله بر لکنده او کره نیور
ایدک. فقط قرآنه بز دن صکره بر طاقم کسه لر وارث اوله جق که صو
ایجر کی کلفت تأمل و تدبر دن عاری بر صورتده قرآنی ورد زبال ایدجک؛
انک فیض روح پروری قلبرینه سرایت دکل، «اللی یوغازینک
اوزرینه قویه رق» بورایی سیله تکمیه جکدر.

اسماعیل ابو خالد دیورک: ابو عبدالرحمن سلمی بز بشر آیت
تعلیم ایدر ایدی.

ابو عبدالرحمن دیورک: دائماً علی به مراجعتله بکا تعلیم قرآن
ایتمشدر جایدر ایدم. هر مراجعتده: «زید بن ثابت یاقه فی راقه»
جوابله مقابله ایدردی. نهایت زیدک مجلس تدریسنه ملازمت و نام
اون اوچ سنه کندیسندن تلقی قرآن ایلدم.

عطاء بن سائب ابو عبدالرحمن السلمی دن شوبله روایت ایدیور: عثمان، ابن مسعود و ابی بن کعب کی استاد قرائت اولان ذوات بکا
سویلرلر ایدی که رسول الله علیه و سلم کندیلرینه اون آیت تعلیم و تاقین
ایدر و بو آیتلرک تضمن ایتمیکی احکامک جهت عملیه فی ده
حقیه او کر ندن دیگر اون آیت کچمه لرینه مساعده ایتمز ایتمش. ایشه
بز بوله قرآنی، حکمیه عمل قضیه سیله مترافق اوله رق تعلیم ایتمک.

عبدالله بن عیاش المکی، ابورجاء العطار دی، ابوالاسود الدؤلی
و ابوالمالیه الریاحی البصری دخی بوطبقه نیک رجال مشهوره سنندن در.

ایشته بویکی طبقه به عائد قراء و حفاظ کرامک خدا پسندانه همت
و غیر تملیه در که قرآن کریمک بوکونه قدر تحریف و تبدیلدن مصونیتی
تیسر پذیر اولمشدر. قرآنک طرف الهییدن نازل اولدینی کی روایت
ایلمش اولدینک نواتر مرتبه سنه وصولی یته بویکی طبقه رجالک
محصول فیض اهتمامیدر.

افادات آنفندن قرآن کریمک عهد رسالته تماماً محفوظ
و بوکونکی طرز تلاوته عامیه موافق اوله رق تلاوت ایدلمکده بولدینی

عنده بوطبقه رجالنددر. ذهبی انکده رسول الله دن قرائت قرآن
ایلمدینی روایت ایتمکده در. زید بن عبدالعزیز دیورک: ابوالدرداء
جامع دمشقده صباح نمازینی ادا ایدر ایتمز قرائت قرآن ایچون باشنه
عظیم بر جاعت طویلانی و بونلری اوزر اوزر تفریق ایدرک
هر اون کیشی به بر معید تعین. کنیدی ده محرابه طوره رق بونلرک
احوالی تجسس و ترصد ایلر ایدی. متعلمیندن بری یا کلدی می
معیده مراجعت ایدر. معید توضیحیه مقتدر اوله مازسه
ابوالدرداء حل مشکل ایلردی. ابوعاصم و معیدلردن بری اولوب
ابوالدردانک از تحافی متعاقب وظیفه سی اکا انتقال ایتمشدر. سام بن
مشکم دیورک: ابوالدرداء کندیسنندن تعلیم قرآن ایدلری امداد
ایتمکدیمی امر ایدی. صایدم. مجموع مقدارلری بیک الی یوز کسور
کشی به بالغ اولیوردی. بونلردن هر اون کیشی نیک باشنده بر معید
بولمقد. اولوب ابوالدرداء بونلر اوزرنده نظارت و مراقبه وظیفه سی
ایفا ایدردی. متعلم معید واسطه سیله قرائته رسوخ پیدا ایتمکدن
صکره اکمال معلومات ایچون جناب ابوالدردانک خصوصی حلقه
تدریسنه داخل اولور ایدی.

ذهبی امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه افندمک مجموع
قرآنی حفظ ایدوب ایتماش اولدیننده اختلاف موجود اولدینقی
روایت ایدیور. علی بن رماحن حضرت علینک عهد رسالته
جمع قرآن ایدلر میانه داخل اولدینقی روایت ایتمکله برابر
یحیی بن آدم دن شونی نقل ایدیور: ابوبکر بن عیاشه: علی رضی الله
عنک رسول الله صلی الله علیه و سلمدن قرآنی قرائت ایتمدیک فکرنده
بولیورسکرز، دکلکی... دیدم. «ونی سوبله بن هذیان ایتمش» سوزیله
مقابله ایدی.

ذهبی طبقه اولی رجالک تراجم احوالی حقنده اطاب مقال
ایتمکدن صکره سوزینه شوفره ایله ختام ویریور: حیات پیغمبری
انساننده قرآنی حفظ و دیگر لرینه تعلیم ایلمش اولدقلری محقق اولان
ذوات بونلردن عبارت اولوب ائمه عشریه عائد وجود قرائتک مدار
اسانیدی بونلردر. قرآن عظیم الشانی جمع ایدلر میانه بونلردن
بشق معاذ بن جبل، ابی زید سالم مولی حذیفه، عبدالله بن عمر و عتبه
بن عامر کی بعض ذوات دها وار ایهده بوباید اسانید متصلیه مستند
معلوماتی حائز اولدیمزدن بحشمزی سالف الذکر یدی ذاته حصر
ایتمکله مجبور اولدق.

ذهبی طبقه ثانیه صحابه کرامدن اولوبده طوغریدن طوغری به
ذات رسالت پناهیدن او قوماش، بلکه طبقه اولی رجالندن تلقی فیض
ایتمش اولان ذواته تخصیص ایتمکده در.

بوطبقه نیک اک مشهور رجالی ابو هریره، عبدالله بن عباس،
عبدالله بن سائب، مغیره بن شهاب و علقمه بن قیس در. علقمه ایکی
سنه ظرفنده اکمال قرائت ایتمدیک سیویلر ایدی. صکرملری
مواجهه بیت الحرامده بر کچهده ختم قرآنه موفق اولدینی روایت

و بناءً عليه بوكونكي قرائتلىر محدث شيلر اولمىوب موضوع بحث اولان
هرايكي طبقه رجالنه منتهى اسانيد صحبجه ايله جناب پيغمبردن تلقى
و روايت ايدلمش اولدينى تيين ايدر . بوبابده « قرآنك يدي حرف
اوزره زولى » بچشد دها زياده تفصيلات و بريله جكمندن قرآنك
كتابه جمعه نقل كلام ايدىوروز .

عبدالعزيز چاويش

فاضل محترم عبدالعزيز چاويش افندي حضرتلى طرفندن تأليف و جزء
اولى بو دفعه موقع استفاده به وضع ايدلمش اولان « اسرار القرآن »
عنوانلى تفسيرك ايكي اوچ هفته دئبرى پيديرى ترجمه سنده باشلادق .
تفسيرك ديباجه سنده مؤلف محترمك كنديسىنى بو امر خطيره سوق
ايدن اسباب و عواملى سرد و ايضاح بولندهكى بيانات مهمه سى ، اترك ،
ملت اسلاميه نك دينى ، اخلاقى ، اجتماعى احتياجائى نقطه نظرندن
نه قدر مهم و علوى بر فكر و اجتهاد محصولى اولدينى پك كوزل
اثبات ايدىيور . اسلاف محققين تفسير قرآنه عائد يازدقلى اثرلرند
آرى آرى برر مسلك و غايه تعقيب ايتدكارى كى فاضل مشاراليه
اثر قيمتدارنده شمدى به قدر بو وادیده تعقيب ايديلن نقاط نظرندن
پك فرقلى ، احتياجات حال و زمانه جذاً موافق بر غايه يي نصب نظر
اتخاذ ايتمىدر . اسرار قرآنده تفسير ايدلمك ايسنتيلان بر آيتك تحليل
و ربطلى ، كلامك معانى و احوال اشتقاقه سى ، وجوه قرائت و اسباب
زولى و سائر كى شيلرله اشتغال ايدلمه مكدهدر . هب بومباحث امهات
تفسيره مودوع بيانات سميجانه به ترك و تفويض ايدلمكدهدر .

مؤلف ، اسرار قرآنده آيات قرآنيه نك روحنه نفوذ ايدمهرك كلام
ازليده مكنوز اولان بي نياه حكم و حقايقندن ، سرائر و احكامندن
قربحه جيد نك مساعدسى نسبتنده استفاضه به چالشمش ، دهاى
فكرى و افتدار علمي سندن ملهم اوله رق ميدانه چيقاردىنى حقايق
عالیه دينيه ، اسلامى جذاً خشنود ايدمهرك برقيمت و ماهيته بولمىدر .
مؤلفك التزام ايتديكى مسلك نويست محاسن غير محدوده سى
مياننده اك زياده شايلان تجليل جهت . بيانات واقعه سندن ده
ا كلاشيله جنى وجهله ، افكار و مطالعات ذاتيه نك محصولى اولمىورق
طوغريدن طوغرى به نصوص قرآنيه دن تلقى و استنباط ايتديكى حقايق
دينيه ، و سرائر لدينه نك عالم اسلامك مادی و معنوى بوكونكى احتياجاته
صورت تطبيقي حقنده كوستردىكى فوق العاده موفقيتدر . آتيا كوريله جكى
وجهله ، مؤلف اثنائى تفسيرده آيات قرآنيه نك كنجينه اسرارندن
استخراج ايتديكى حقايق با كره يي تشريح و تشهير ايتدكدن مسكره
خصماى دين طرفندن معالى اسلامه قارشى فن و فلسفه و نظريات
اجتماعيه نامنه اجرا ايديلن هجوم و صولتلك دفعى خصوص سنده آيات
مفسره نك فيض الهام و ارشادنندن بحق استفاده جهتنى قطعياً اهام
ايتيور . و ينه تكرار ايدمهرك هب بومبارزه و مناقشه لوده نصوص
قرآنيه دن بشقه كندوسنه بر استنادكا . آراميور . ايشته اسرار قرآن ، سرد

ايتديكمز خواص مميزه سيله مجرد قرآن حكيمى تفسير نقطه نظرندن تفاسير
موجوده مياننده جذاً عالى و ممتاز بر موقع اشغال ايتمش اولدينى كى مدنيتك ،
اجتماعياتك ، فك ترقيات متواليه سى نه درجه لره و ايررسه و ارسين
و بوترقيات مادی ، معنوى نه كى انقلابات حصوله كتيررسه كتيرسين
ديانت اسلاميه اتباع ، و منسوبينك حصول سعادت و سلامتق كافل اولمق
خصيصه ازليه سندن ذره غائب ايتمه جكنى غایت واضح دلائل و راهين ايله
انظار امعان اهل ايمانده تجلى ايتديرهرك بروثيقه دينيه ماهيته حائز
بولمقد در .

ذاتاً اترك مشار اليه كى ديباجه سرنوشت حياتى دين و ملت
اوغورندكى مجاهدات خدا پسندان سنده عائد اولان مناقب فاخره ايله
مطرز و مزين اولان و بتون مساعى حياتى ، سرمايه دها و عرفائى
جسم اسلامى كوندن كونه زبون استيلاسى ايدن امراض فكريه
و اجتماعيه نك تشخيص و تدوايسنه وقف ايدن برذاته عائد اولمى قارئين
كرايه آنك قيمت و ماهيته حقند مؤثر دن اثره استقال صورتيله ، بر فكر
ويره بيلير ظن ايدمهرك .

محمد شوكت

مَدَائِلُ

زكاتكزى عسکر عائله لرينه ويريكز !

— اغنيای مسلمينه —

جناب حق مسلمانلر اوزرينه نمازى فرض قيلدينى كى زكاتى ده
فرض قيلمش در : جمعيت بشريه ايجده فقرا و محتاجينك تهون
احتياجى ايجون اغنيای مسلمينك بر قسم مالارنى اتفاق ايتلىر كنديلرينه
فرض در . دين اسلام بوكا او قدر اهتمام ايتمش دركه قرآنك هر زره سنده
« نماز قيليكز . . . امرى وار ايسه عقينده » زكات ويريكز »
امرى ده واردر .

شبه يوقدركه دين فطرى اولان دين اسلامك زتكينلر اوزرينه
زكاتى فرض قيلمه سنده پك بيوك بر حكمة واردر . بوكون دنيا ده
ارتكاب ايديلن جرائم و سرفتك اسلى تدقيق و تحرى ايدمهرك
اولور سهق قسم كليسنك احتياجات و ضرورتدن ايلرى كلديكفى كوروروز .
ا كردين اسلامك اساس قويمى تماميله دستور حركت اتخاذ ايديله جك اولسه
هم فقرا و محتاجينك احتياجى تهوين ايدلمش اولور ؛ همد ، اونلرك حالى
اصلاح ، نفسلى تهذيب ، اولادلى تربيه ايله جمعيت بشريه يي
آنلرك شرندن تخليص ايدلمش اولور . عيى زمانده برچوق سارى
خسته لقلركده اوكى آلمش اولور .

شبه يوقكه محب مال اولانلردن بمضارى طرفندن : « بو حال ،
فقراي عطالته سوق ايتك ؛ اونلرى خدمتدن منع ، مملكتى
اونلر ايله انتفاعدن محروم ايتكدر . » طرزنده ايلرى به سوريلىن نظريه